

הלכות הדף היומי

מסכת שבועות

תוכן עניינים

- א. תלה עצמו באויר עזרה מהו ... אשי טימא עצמו במזיד מהו באונס גמירי שהייה במזיד לא גמירי שהייה או דלמא בפנים גמירי שהייה ל"ש באונס ול"ש במזיד תיקן 1
- ב. בא לו בארוכה חייב בקצרה פטור ... אפי' עקב בצד גודל ואפי' כל היום כולו ... שהיות מהו שיצטרפו ... לא נתנה ארוכה להרחות אצלו 3
- ג. טמא ששימש במיתה.....4
- ד. כגון שבא בקצרה והפך בצינורא.....4
- ה. זר שהפך בצינורא חייב מיתה ... והא קמ"ל דכל קרובי עבודה עבודה היא.....5
- ו. הנכנס לבית המנוגע דרך אחוריו ואפילו כולו חוץ מחוטמו טהור דכתיב והבא אל הבית דרך ביאה אסרה תורה ... כולו לא גרע מכלים שבבית.....6
- ז. גגין הללו אין אוכלין שם קדשי קדשים ואין שוחטין שם קדשים קלים.....6
- ח. וטמא שנכנס דרך גגין להיכל פטור שנאמר ואל המקדש לא תבא דרך ביאה אסרה תורה 8
- ט. אין חייבין על עשה ועל לא תעשה שבמקדש ואין מביאין אשם תלוי על עשה ועל לא תעשה שבמקדש.....9
- י. ואיזו היא מצות עשה שבנדה שחייבין עליה היה משמש עם הטהורה ואמרה לו נטמאתי ופירש מיד חייב מפני שיציאתו הנאה לו כביאתו ... חייב שתים.....11

דף יז.

א. תלה עצמו באויר עזרה מהו ... אשי טימא עצמו במזיד מהו באונס גמירי שהייה במזיד לא גמירי שהייה או דלמא בפנים גמירי שהייה ל"ש באונס ול"ש במזיד תיקן

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת שבועות

מי שטימא עצמו¹ במזיד ולא שהה כשיעור, הרי זה ספק² אם שיעור השתחויה לאנוס בלבד או אף למזיד, ולפיכך אם נעלם ממנו ויצא ולא שהה אינו מביא קרבן, וכן אם תלה עצמו באויר עזרה, הדבר ספק אם אויר עזרה כעזרה או אינו כעזרה לענין שיעור השתחוואה³ מכין שהוא שהייה שאינה בת השתחוואה⁴.

¹ רמב"ם הלכות שגגות פרק יא הלכה ד

² עיין בחידושי הר"ן ז"ל שכתב דבעיא זו לא מיתוקמא אלא אליבא דר"ע דאמר דאינו חייב על העלם מקדש אבל לר' ישמעאל דאית ליה דחייב על העלם מקדש לא מתוקמא. ולפ"ז יש לתמוה על רבינו דפסק כר"י והביא בעיא זו וצ"ע. מל"מ ועיין במל"מ שם פ"ג ה"ז שתי' דהוי כפשטה דטימא עצמו במזיד והיה יודע שהיה במקדש ושוב נעלמה ממנו הטומאה או המקדש וחזר בתשובה על מה שטימא עצמו במזיד ואיבעיא להו אי בעי שהייה או לא. ולפ"ז אתיא בעיא זו גם אליבא דר' ישמעאל שהרי על מה שטימא עצמו במזיד פשיטא דאין לחייבו שהרי מזיד היה וכי איבעיא לן הוא על מה שנעלם ממנו אחרי כן אי בעינן שהייה או לא ואין לפוטרו משום דלא שב מידיעתו דהכא מיירי בדעשה תשובה.

³ כן פירש בלח"מ דברי רבינו שלענין ביאה לתוך העזרה ודאי שאויר העזרה כעזרה כמו שהוכיחו בתוס' וכמ"ש רבינו בפ"ד מהלכות מעשה הקרבנות הלכה ט' ובפרק ראשון מהלכות פסולי המוקדשין הלכה ט"ז ובפ"ג הלכה י"ב שמכל הנך מוכח דאויר עזרה כעזרה. וכ"כ במל"מ

⁴ ועיין או"ש פירש בדרך אחר דזה פשוט דאויר עזרה מקודש בקדושת עזרה, רק דא בעי, דאימת גמירי שהייה דוקא כי יצא כלפי חוץ, מקום שהיה לו ליצא, ואם עמד במקום אחד ושהה צריך שיעור השתחויה, ובלא שהייה אפילו הלך עקב בצד גודל כל היום פטור, אבל אם הלך בארוכה, כיון שיש דרך קצרה ממנו תו הוי מטמא מקדש וחייב כרת וקרבן. וזה שבעי, דדא פשיטא אם הלך פסיעה אחת מן הצד כעזרה במקום שלא היה לו להלך הרי ודאי דחייב, דעדיפא מהלך בארוכה, דאין לו לילך שם פסיעה אחת, ומה שהולך בזה מטמא מקדש, וא"כ כשנמטא ואח"כ תלה עצמו באויר עזרה מספקא ליה טובא, אם אויר עזרה קדוש מצד עצמו בלא יחוסו אל הקרקע, והוי האויר קדוש במתקלא חדא עם העזרה, וכמו שהעזרה הוקדשה לאורכה וכן הוקדשה לרחבה כן הוקדשה לרומה כל האויר עד הגג, וא"כ כמו שאם הלך פסיעה אחת מן הצד במקום שלא היה לו להלך חייב בלא שהייה כלל, כן חייב על הליכתו באויר, דמה לי הולך לאורכה מה לי הולך לרומה, או דילמא אויר עזרה לאו שקול כעזרה ממש, ואף כי קדוש הוא מה שבתוך העזרה הוא הוי באויר חצר לענין קנין, דמכי מטא לאוירא קני, ואויר כלי דכמונח דמי מה שבתוך האויר, וא"כ לא נוכל לחייבו טפי מאילו עומד במקומו מקום שעלה באויר, דכמונח דמי, וכאילו עמד במקומו, ובעי שהייה, אבל כי שהה ודאי דחייב. ולפ"ז לא בעי רק בהיה טמא ותלה עצמו באויר עזרה, מי אמרינן דבהליכתו ברום האויר הוי כהולך מן הצד וחייב משום מטמא מקדש, אבל כי תלה עצמו באויר עזרה ושם נטמא ודאי דבעינן שהייה, וע"י שהייה חייב קרבן, ומה נפלא דברי רבינו הננאל, וכל תיבה ספורה ומנויה, אדם טמא, פרט לנטמא באויר, שתלה עצמו באויר עזרה אם חייב משום מטמא מקדש, פירוש בלא שהייה, דהוי כהולך בארוכה או לצד פנים, ודוק. וכן מורה לשון רבינו, מי שטמא עצמו במזיד ולא שהה כשיעור כו', ולפיכך אם נעלם כו' ולא שהה אינו מחוייב קרבן, וכן אם תלה עצמו באויר עזרה הדבר ספק אם אויר עזרה כעזרה כו', ג"כ אם לא שהה, והספק אם צריך שהייה, וברור בס"ד.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת שבועות

ב. בא לו בארוכה חייב בקצרה פטור ... אפי' עקב בצד גודל ואפי' כל היום כולו ... שהיות מהו שיצטרפו ... לא נתנה ארוכה להדחות אצלו

כבר התבאר לעיל דף טז: שטמא⁵ שנכנס למקדש טהור, או טהור שנכנס למקדש שיש בו טומאה, ה"ז חייב כרת ואפילו טימא עצמו שם במזיד ימחר ויבהל ויצא בדרך קצרה כדלהלן.

ואסור לו⁶ לשהות או להשתחוות או לצאת בדרך ארוכה⁷, ואם שהה⁸ או שיצא בארוכה אע"פ שלא שהה או שהחזיר פניו להיכל והשתחוה⁹ אע"פ שלא שהה חייב כרת, ואם היה שוגג מביא קרבן.

ואי זו¹⁰ היא דרך ארוכה כל שאפשר לו לצאת מן המקדש בדרך קצרה ממנה, יצא בקצרה אע"פ שלא רץ אלא הלך עקב בצד גודל אפילו כל היום פטור, יצא בארוכה אע"פ שרץ ודחק עצמו בכל כחו ונמצא שיעור זמן שהלך בו הארוכה פחות משיעור הזמן שמהלך כל אדם בקצרה הואיל ויצא בארוכה חייב¹¹, יצא בקצרה והלך מעט ועמד ושהה מעט עד שנצטרף מכל

⁵ רמב"ם ביאת המקדש פרק ג הלכה כא

⁶ שם הלכה כב

⁷ עיין מנחת חינוך שסג אות יז שהסתפק אם כל המקדש הרי הוא כמחיצה אחת כגון אם נטמא בעזרה שאינו חייב אלא אם שהה, והוא לא שהה רק נכנס להיכל, לא אמרינן דלענין היכל הוי ליה כאילו נטמא בחוץ, ויהיה חייב על הכניסה להיכל, אלא כולו הוי ליה מחיצה אחת, והוי ליה טומאת פנים. וכן אם נכנס בעזרה דרך גגין דפטור, וכשהיה בעזרה נכנס להיכל דרך פתח, לא אמרינן דיהיה חייב דנכנס להיכל דרך ביאה, רק אמרינן כיון דכתיב ואל המקדש לא תבא דרך ביאה, וזה בכלל נקרא מקדש, וא"כ לא נכנס במקדש דרך הפתח, ולא היה דרך ביאה או אפשר שכל חלק מקדש הוי מקדש, והבא לאחד מהם דרך ביאה חייב, ואם נטמא בעזרה ולא שהה אבל נכנס להיכל יהיה חייב ואינו פטור אלא בכל מחיצה שנכנס בה שלא כדרך ביאה, אבל מחיצה אחרת כיון דנכנס דרך ביאה אפשר דזה הוא ג"כ חלק מקדש, והוי ליה ואל המקדש לא תבא והוי ליה דרך ביאה וחייב.

⁸ ושיעורים אלו הלכה למשה מסיני (רש"י שבועות יד ע"ב ד"ה חייב)

⁹ ר"ל שמיחר והשתחוה ולא שהה כשתחואה בינונית שהיא כמש"כ ברמב"ם הלכות תפילה פרק ה הלכה יג ועבודת כוכבים פרק ו הלכה ו ישב לארץ ונופל על פניו ארצה עד שיפשוט ידיו ורגליו על האבן ונמצא כולו מוטל עליה שזו היא השתחויה האמורה בתורה (חזו"א על הרמב"ם שם).

¹⁰ שם הלכה כד

¹¹ ועיין ירושלמי שבועות פ"ב ה"ג דאם אין בארוכה יותר מבקצרה י' אמות אינו חייב ומדלא הזכירו הרמב"ם משמע דלא ס"ל הכי (ערוה"ש העתיד שם סעי' לח וכ"כ בחזו"א נשים סי' קמג ס"ק יד)

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת שבועות

השהיות כדי השתחווייה במזיד אינו לוקה בשוגג אינו מביא קרבן מפני שהדבר ספק, אבל מכין אותו מכת מרדות.

ג. טמא ששימש במיתה

כבר התבאר במסכת סנהדרין דף ודף פא: – פג. ושכהן טמא¹² בין טמא מת בין טמא שריץ¹³ שעבר בעבודה מעבודת המקדש¹⁴ חילל עבודתו וחייב מיתה בידי שמים על עבודתו, אע"פ שלא שחה שם שנאמר (ויקרא כב פסוק ב) וַיִּנָּזְרוּ מִקֶּדְשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִחְלְלוּ אֶת שֵׁם קֶדְשִׁי חֲרִי זֶה אֲזַהֲרָה לָעוֹבֵד בְּטוֹמְאָה וְלֹהֵלֵךְ הוּא אֹמֵר (שם פסוק ט) וּמָתוּ בּוֹ כִּי יִחְלְלוּ מִה חִלּוֹל הָאֹמֵר שֵׁם חַיִּיב מִיתָה בִּידֵי שָׁמַיִם, אף כאן מיתה בידי שמים וכל לאו שחייבין עליו מיתה בידי שמים לוקין עליו.

אינו חייב¹⁵ מיתה בידי שמים אלא בארבע עבודות שהור חייב עליהם, דהיינו עבודה תמה ולא על עבודה שיש אחריה עבודה והם ארבע עבודות בלבד על הזריקה ועל ההקטרה ועל ניסוך המים בחג ועל ניסוך היין תמיד. כמבואר להלן בעבודת הזר, אבל שאר עבודות אף שהם פסולים אינם במיתה אלא באזהרה וחייב מלקות.

דף יז:

ד. כגון שבא בקצרה והפך בצינורא

היאך¹⁶ אפשר לו לכהן טמא לעבוד ולהתחייב רק על העבודה, שהרי חייב כרת על ביאת מקדש בטומאה, ואיך אפשר שלא ישהה עד שלא יתחייב כרת אלא מיתה בידי שמים בלבד י"ל כגון שנטמא בעזרה ויצא בקצרה וביציאתו היה צנור בידו והפך בו אבר על האש במזבח וקירב שרפתו שכל

¹² רמב"ם ביאת המקדש פ"ד ה"א ועיין מנחת חינוך רסה אות ג

¹³ ליקומי הלכות זבחים כב ע"ב יר' ע"א בדפוי' בתורת הקדשים אות ט ובזבח תודה ד"ה ונקטינן ואם כבר טבל וצריך רק הערב שמש בשביל ליטאהר חייב משום לאו דלא יחללו ל"ת עו

¹⁴ וה"ה בבמה גדולה עיין ברדב"ז שם

¹⁵ רמב"ם שם פ"ט ה"י וה"ב

¹⁶ השגת הראב"ד שם ה"ד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת שבועות

קירוב עבודה הרי הוא כעבודה. ובטבול יום שיך¹⁷ בכגון שעשה בית יד ארוכה לצינורא שהוא מולג להפוך הקרבנות בידו והפך בו מבחוץ אבר על האש במזבח וקירב שרפתו שכל קירוב עבודה הרי הוא כעבודה.

אם לקה¹⁸ על לאו זה נפטר מחיוב המיתה בידי שמים¹⁹.

אם הזיר בביאת מקדש ובלאו זה דשימוש בטומאה ושהה בטומאה אינו לוקה אלא על ביאת מקדש דאין איסור שימוש בטומאה חל על איסור ביאת מקדש בטומאה²⁰.

ה. זר שהפך בצינורא חייב מיתה ... והא קמ"ל דכל קרובי עבודה עבודה היא

¹⁷ וז"ל הראב"ד שם כיון שטבול יום שנכנס למקדש בכרת היכי משכחת לה טבול יום ששימש במיתה והא איכא נמי כרת בשביל ביאת מקדש ואיני מוצא אותו אלא בבמה אי נמי שעשה בית יד ארוכה לצינורא והיפך באיברים מבחוץ ועיין ערוך השולחן העתיד שם סי' לח סעי' יב דהבא ליכא למימר כמו שכתב הרמב"ם שם ה"ג מהגמ' בשבועות יז (מובא בל"ת עה) דאיירי שנטמא כשהוא בפנים ויצא בדרך הקצרה וביציאתו בדרך הילוכו היפך איברים שהרי הוא טבול יום וא"כ ע"כ שיצא לטבול אפילו אם נטמא בפנים (ואפילו אם טבל בפנים ע"כ שהה בטבילה) וא"כ בכניסתו שוב יהיה חייב על ביאת המקדש ועיין במנחת חינוך שם אות ב דלדעת הראב"ד דמחוסר כיפורים גם כן חייב מיתה בשימש, וסובר גם כן בפ"ג מביאת המקדש ה"ט דמחוסר כיפורים חייב כרת על ביאת מקדש לא כדעת הר"מ שם, א"כ בודאי לא משכחת לה דאם נכנס חייב כרת על הכניסה וסובר גם כן בפ"ג מביאת המקדש ה"ט דמחוסר כיפורים חייב כרת על ביאת מקדש לא כדעת הר"מ שם, א"כ בודאי לא משכחת לה דאם נכנס חייב כרת על הכניסה, ואם נטמא שם הלא צריך ספירת שבעת ימים, על כן תירץ הראב"ד דמשכחת לה בבמה או שהיפך בצינורא מחוץ לעזרה, ועיין משנה למלך [הנ"ל] פלפול נעים ועיין בחי' החת"ס שבועות יז ע"א ד"ה ועיין בשבת שהביא מתוס' פ' במה מדליקין ד"ה ספק לטומאה (לד ע"ב ולה ע"א) ששיעור טבילה עם הסיפוג כדי הילוך חמישים אמה שהוא אחד ממאה עשרים בשעה בקירוב שהוא בערך חצי דקה (ע"פ חשבון אלפיים אמה למיל) וא"כ אפשר הכא דאיירי בנטמא במקדש וטבל בבגדיו (דקיי"ל נדה מערמת וטובלת בבגדיה) ולא נסתפג כלל והפך בצינורא ובתוך עבודתו העריב עליו השמש ובין הכל לא היה כשיעור שהיה ומ"מ חייב אעבודה שתחילתו היה קודם הערב שמש ועיין מרכבת המשנה שכתב שדוהק לאוקמי בכה"ג ולחכי אוקמי כגון שנכנס דרך גגין ועבד ולא שהה ועיין עוד באחיעזר ח"א סי' כ אות ז ובח"ג סי' סט ד"ה והנה כת"ר פלפל וכו'

¹⁸ ערוה"ש שם סי' לח סעי' ד

¹⁹ דמ"ש מחייבי כריתות שלקו שנפטרו מידי כריתותם כדאיתא במכות כג ע"א וכ"כ בשו"ת אחיעזר ח"א – אה"ע סימן כ כמבואר בל"ת עה

²⁰ ערוה"ש שם סעי' ו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת שבועות

כבר התבאר במסכת יומא דף יב. שזר שעבד במקדש עבודתו פסולה וחייב מיתה בידי שמים, כיצד על הקטרה²¹, הקטיר איברים או קומץ או לבונה על המזבח, אפי' הפך באיברים שלא נתעכלו וקרב שריפתן חייב מיתה, והוא שהקטיר כזית, וכן אם הקטיר קטרת על מזבח הזהב משיקטיר כזית חייב, אבל המקטיר קטורת ביום הכפורים בקדש הקדשים אינו חייב מיתה עליה עד שיקטיר מלא חפניו שיעור המפורש בתורה.

ו. הנכנס לבית המנוגע דרך אחוריו ואפילו כולו חוץ מחוטמו טהור דכתיב והבא אל הבית דרך ביאה אסרה תורה ... כולו לא גרע מכלים שבבית

טהור שנכנס²² לבית מנוגע דרך אחוריו אפילו נכנס כולו חוץ מחוטמו טהור שנאמר (ויקרא יד פסוק מז) וְהָבֵא אֶל הַבַּיִת וְגו' דרך ביאה טמאה תורה. אך כשנכנס כולו אף שאינו דרך ביאה טמא²³.

ז. גגין הללו אין אוכלין שם קדשי קדשים ואין שוחטין שם קדשים קלים

כבר התבאר במסכת פסחים דף פו. שגגות²⁴ ועליות כלומר קומות העליונות אינם קדושים לא בקדושת ירושלים לענין אכילת קדשים קלים ולא בקדושת העזרה לאכילת קדשי קדשים ולשחיטת קדשים קלים, וכן גגות ועליות הבית אינם כבית לענין אכילת פסח והמוציא אליהם כמוציא חוץ לבית.

על אף שגג ההיכל אינו קדוש, ואין אוכלין שם קדשי קדשים ואין שוחטין שם קדשים קלים. אך עליות ההיכל נתקדשו וטמא הנכנס לשם חייב כרת²⁵.

²¹ רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ט הלכה ד

²² רמב"ם הלכות טומאת צרעת פרק טז הלכה ה

²³ משום דלא גרע מכלים שבבית. מעשה רקח שם

²⁴ רמב"ם הלכות בית הבחירה פרק ו הלכה ז

²⁵ משנה למלך שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת שבועות

מקום²⁶ שהיה בעלייה מכוון על קדש הקדשים אין נכנסין לו אלא פעם אחת בשבע שנים לידע מה הוא צריך לחזק בדקו.

על אף שהגנות לא נתקדשו מותר לאכול את הפסח בבית, ולומר ההלל על הגג ובלבד שלא יאכלו שם²⁷.

לשכות הבנויות בחול ופתוחות לקודש תוכן קודש וגנותיהן חול.

לשכות הבנויות בחול כעין מחילה שפתוחה לעזרה אע"ג שיצא שהגג שזה לעזרה הרי הוא חול אך תוכם קודש כיון שפתוחים לעזרה²⁸ ומותר לאכול בה קדשי קדשים אך הנכנס שם בטומאה פטור.

לשכות הבנויות בחול כעין מחילה שפתוחה להר הבית אפילו אם כל המחילה היא תחת ההיכל והעזרה, לא נתקדשה ודינה כהר הבית²⁹.

וכל זה³⁰ כשפתוחות לעזרה לבד הן קודש, אבל אם הם פתוחים לחול ולעזרה, תוכן חול גמור.

ולפיכך מותר להיכנס בזמן הזה במחילות עפר שתחת העזרה, שאפילו אם היו פתוחים לקדש תוכן חול. ומעשים בכל יום שנכנסים ליסודות המקדש, אנשים ונשים אולם, דוקא שידוע שאינו אלא תחת הר הבית, או על גביו

²⁶ רמב"ם הלכות בית הבחירה פרק ז הלכה כג

²⁷ לקוטי הלכות יח. בתורת הקדשים ת

²⁸ דאמר בפ"ב דובחים (כד, א) דכי קדיש דוד רצפה עד ארעית תהומא קדיש, וקאי על העזרה עצמה כדמוכח התם. באר שבע מסכת תמיד דף כז:

²⁹ עיין באר שבע מסכת תמיד דף כז: שהקשה שמשמעות הגמ' שאם הם פתוחין להר הבית לא נתקדשו כלום אפילו בקדושת הר הבית, ומותר לזב ולבעל קרי ליכנס שם. ורש"י גופיה פירש כן בהדיא בפרק כיצור צולין (ד"ה כי אמרה ר"י) דהא דא"ר יוחנן בפרק אלו דברים מחילות לא נתקדשו היינו מחילות דהר הבית דבעל קרי מותר ליכנס שם. ועוד יש להקשות שבמשנה מסכת תמיד פ"א מ"א ובגמ' כה: אמרינן שנמצא קרי בכחן יוצא למסיבה ההולכת תחת הבירה דהיינו למחילה ומשם הוכיחו כר' יוחנן שמחילות לא נתקדשו משמע שאפילו קדושת הר הבית לת ביה דהא בעל קרי אסור בהר הבית ועיין משמרות כהונה תמיד שם שמחלק בין פתוחות להר הבית או פתוחות לחוץ דהכל הולך אחר הפתח וצ"ע

³⁰ חסדי דוד (כלים ב"ק פ"א יא ד"ה ומ"ש דף טז) שהביא מהרב הגדול מהר"א בדרך הקודש דין י"ז

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת שבועות

שהוא חול גמור, אבל לפניו במקום שיש לחשוש שהוא תחת עזרת ישראל נזהרין ואין נכנסים. שמא היתה פתוחה גם לקדש, וכנגד הקדש קדש³¹.

ח. ושמא שנכנס דרך גגין להיכל פטור שנאמר ואל המקדש לא תבא דרך ביאה חייבה תורה³⁴, ואע"פ שהוא פטור מכין אותו מכת מרדות ואפילו נכנס במגדל הפורה באויר בין שנכנס למקדש במגדל דרך גגות, בין שנכנס בו דרך פתחים.

טמא מת³² וכן כל מי שאינו אסור אלא במקדש שנכנס למקדש דרך גגות פטור³³ שנאמר (שם יב פסוק ד) וְאֶל הַמִּקְדָּשׁ לֹא תֵבֵא דֶרֶךְ בִּיָּאָה חַיִּיבָה תוֹרָה³⁴, ואע"פ שהוא פטור מכין אותו מכת מרדות ואפילו נכנס במגדל הפורה באויר בין שנכנס למקדש במגדל דרך גגות, בין שנכנס בו דרך פתחים.

הנכנס³⁵ למקדש בהליכה לאחר דהיינו שערפו וגבו נכנסים ראשונים אינו חייב שאינה דרך ביאה ודינו כנכנס דרך גגות³⁶.

³¹ וכתב שם מ"מ קושטא קאי שיש מקום להקל, דכיון דחזונו דפתוחות לחול, לית לן למיחש שמא היו גם כן פתוחות לקדש. דרעותא דלא חזונו לא מחזקין, בפרט דעכ"פ יש כאן ספק ספיקא, שמא הלכה כהראב"ד דאפילו מלמעלה ליכא חיובא בזמן הזה, ואת"ל הלכה כהרמב"ם שמא בכח"ג אפילו להרמב"ם שרי דאין לחוש מספק. ואף שיש לגמגם על ספק ספיקא כהאי גוונא, מכל מקום הואיל ונראה... דכל הני לשכות אינם אלא מדרבנן יש להקל בספיקא, עכ"ל. ועיין חשוקי חמד פסחים סז: ולכן נראה דבמקום פקוח נפש עדיף להיכנס דרכם.

³² רמב"ם ביאת המקדש פרק ג בלכה יט
³³ ועיין תוס' שבועות יז ע"ב ד"ה ושמא שהקשו "תימה אמאי פטור תיפוק ליה דחייב משום גג דהיכל גופיה שהרי נתקדש כדמשמע בסוף פרק כיצד צולין (פסחים דף פה ע"ב) גבי הא דאמר רב גגין ועליות לא נתקדשו ופריך (שם פו.) מהא דתניא עליית בית קדשי קדשי חמורה מקדשי הקדשים ומשני רב יוסף שאני היכל כו' משמע שנתקדשו עליות ומסתבר דגגין ועליות דין אחד להם וצ"ל דאע"פ שנתקדשו עליות גג לא נתקדש דעלייה גופה לא ידעינן אלא מקרא דדוד והתם לא כתיב אלא עליות וכן מוכח התם בהדיא דקאמר ת"ש וגנו קודש ולא משני מהיכל מוטיב איניש כדפירש שם בקונטרס משום דבקרא לא כתיב גגין" אמנם בריטב"א שם כתב "א"נ דהכא במאי עסקינן שנכנס להיכל דרך גגין שבתאין וכמ"ד עליות וגגין לא נתקדשו" וא"כ לפ"ז הנכנס לגג ההיכל בטומאה חייב כרת.

³⁴ ואע"ג שהמטמא עצמו במזיד במקדש חייב אם התרו בו קודם אפילו לא שהה וע"כ משום שזה מחשיב את כניסתו למקדש ככניסת עבירה עכ"פ היינו דוקא בנכנס כניסה המחייבת אם היה טמא אבל כניסה שאינה מחייבת כיון שאינה כדרך ביאה בעי שהיה כדי להתחייב (חזו"א נשים סי' קמג ס"ק ה)

³⁵ ערוה"ש העתיד שם סעי' כה
³⁶ וכן משמע בתוס' שבועות שם ועיי"ש ד"ה דרך שהקשו "אע"ג דאמר בפ"ק דחולין (דף י ע"ב) דיציאה דרך אחוריו שמה יציאה דקאמר כ"ג ביוה"כ יוכיח דכתיב ביה יציאה ותנן יצא ובא לו דרך כניסתו היינו משום דדרך לצאת כן בתלמיד הנפטר מרב"ו ועיין מעשה רקח הלכות זומאת צרעת פרק מז הלכה ה שכתב יש

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת שבועות

אבל מי³⁷ שטומאה יוצאת מגופו כזב וכיו"ב הנאסר בהר הבית אף אם נכנס דרך גגות בין להר הבית ובין למקדש חייב³⁸.

ט. אין חייבין על עשה ועל לא תעשה שבמקדש ואין מביאין אשם תלוי על עשה ועל לא תעשה שבמקדש

כל דבר שחייבין³⁹ על שגגתו חטאת קבועה, אם שגגו בית דין הגדול בהוראה והורו להתירו ושגגו העם בהוראתו ועשו העם והם סומכין על הוראתו ואחר כך נודע לבית דין שטעו, הרי בית דין חייבין להביא קרבן חטאת על שגגתו בהוראה, ואף על פי שלא עשו הן בעצמן מעשה שאין משגיחין על עשיית בית דין כלל בין עשו בין לא עשו אלא על הוראתו בלבד, ושאר העם פטורין מן הקרבן ואף על פי שהם העושין מפני שתלו בבית דין.

ומה הוא הקרבן שמביאין על שגגה זו, אם בע"ז שגגו והורו מביאין פר לעולה ושעיר לחטאת מכל שבט ושבט⁴⁰, ואם בשאר כריתות שחייבין על שגגתו חטאת קבועה שגגו והורו, מביא כל שבט ושבט פר חטאת⁴¹. והן נשרפות מפני שדמם נכנס לפנים, וכל פר מהן נקרא פר העלם דבר של צבור⁴².

להסתפק אם נכנס דרך אחוריו למקדש אם יתחייב מן התורה ואפילו נכנס כולו דהא גבי בית המנוגע לא מטמא אלא משום דלא גרע מכלים ובמקדש דליכא דהך טעמא יראה דפטור מה"ת

³⁷ מנחת חינוך שסג ב

³⁸ דדין זה דדרך ביאה ילפינן מן ואל המקדש לא תבא, דרך ביאה וכו'. וזהו רק במקדש כדכתיב ואל המקדש גו', אבל הטמאים שאסורים בהר הבית אף שלא כדרך ביאה חייב, ולפי זה פשוט דאם נכנס הזב דרך גג לעזרה ג"כ חייב מלקות, דעזרה לא גרע מהר הבית, ואדרבא נוסף קדושה אבל לא גרע, רק כרת דחייב על העזרה על זה כתבה התורה דדרך ביאה בעינן, או טמא שאינו משולח רק מהעזרה, אבל הטמאים המשולחים מהר הבית בודאי העזרה ג"כ בכלל, וחייבים כמו שחייבים על הר הבית אפילו שלא כדרך ביאה, ואינו חייב רק מלקות ולא כרת וקרבן" (מנחת חינוך שם)

³⁹ רמב"ם הלכות שגגות פרק יב הלכה א – ב

⁴⁰ וקרבן זה הוא האמור בפרשת שלח לך שנאמר והיה אם מעיני העדה נעשתה לשגגה מפי השמועה למדו שבשגגת ע"ז הוא מדבר

⁴¹ וזהו האמור בפרשת ויקרא שנאמר ואם כל עדת ישראל ישגו

⁴² שנאמר והקריבו הקהל כל קהל וקהל וכל שבט ושבט קרוי קהל שנאמר ויעמד יהושפט בקהל יהודה, בין שעשו כל ישראל שבארץ ישראל על פי בית דין שהורו בין שעשו רוב ישראל אף על פי שהן מיעוט מנין השבטים, בין שעשו רוב השבטים אף על פי שהן מיעוט כל ישראל, מביאין כמנין כל השבטים פר לכל שבט ושבט ובע"ז פר ושעיר לכל שבט ושבט שאף אלו שלא חטאו מביאין על ידי החוטאים, אפילו עשה שבט אחד בלבד והוא רוב הקהל הרי כל הצבור מביאין שנים עשר פרים ובע"ז שנים עשר פרים ושנים עשר שעירים

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת שבועות

בית דין שנסתפק להן אם שגגו בהוראה או לא שגגו אינן חייבין באשם תלוי.⁴³

כל שגגה⁴⁴ שההדיוט מביא עליה חטאת הקבועה כשבה או שעירה אם שגג בה הנשיא מביא שעיר ואם שגג בה כהן משיח מביא פר

המלך וכהן⁴⁵ משיח מביאין קרבנן על שבעת העדות או על שבעת ביטוי או על טומאת מקדש וקדשיו כשאר הדיוטות, שלא חילק הכתוב קרבן מלך מקרבן הדיוט ומקרבן כהן משיח אלא במצוות שחייבים על שגגתן חטאת קבועה, אבל בקרבן עולה ויורד כלן שוים, וי"א⁴⁶ שאין המלך חייב בשמיעת קול, ולא המשיח בטומאת מקדש וקדשיו.

כהן משיח⁴⁷ שנסתפק לו אם שגג שגגה זו שהיא שגגת הוראה עם המעשה או לא שגג אותה, אינו מביא אשם תלוי מפני שהוא בה כצבור שאינן מביאין אשם תלוי על לא הודע של שגגת הוראה.

אבל הנשיא אם נסתפק לו אם חטא או לא חטא מביא אשם תלוי כשאר ההדיוטות, מפני שאין שגגתו תלויה בהוראתו, אי זהו נשיא האמור בתורה זה מלך שאין עליו רשות מאדם מישראל ואין למעלה ממנו במלכותו אלא ה' אלהיו, בין שהיה מבית דוד או משאר שבטי ישראל, ואם היו מלכים רבים ואין אחד מהן עובד את הבירו, כל אחד ואחד מהן מביא שעיר עזים על שגגתו, ואי זהו כהן משיח זה כהן גדול שנמשח בשמן המשחה לא המרובה בבגדים.

⁴³ שנאמר ונודעה החטאת עד שתודע ואחר כך יתחייבו בקרבן

⁴⁴ שם פרק טו הלכה א

⁴⁵ רמב"ם הלכות שגגות פרק י הלכה ז

⁴⁶ השגות הראב"ד שם שפסק כר"ע בהוריות ח: שהנשיא חייב בכלם חוץ משמיעת קול שהמלך לא דן ולא דנין אותו. ועיין כס"מ ולח"מ שם בביאור דעת הרמב"ם

⁴⁷ שם הלכה ו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת שבועות

י. ואיזו היא מצות עשה שבנדה שחייבין עליה היה משמש עם הטהורה ואמרה לו נטמאתי ופירש מיד חייב מפני שיציאתו הנאה לו כביאתו ... חייב שתיים

כבר התבאר לעיל דף יד: שהיה משמש⁴⁸ עם אשתו הטהורה בין בשעת וסתה ובין שלא בשעת וסתה ואמרה לו נטמאתי⁴⁹, אסור לו לפרוש מיד באבר חי, ואם פירש באבר חי, במזיד חייב כרת ובשוגג הוא חיוב חטאת, ואם היא נשמטה ממנו היא חייבת⁵⁰.

אם לא ידע⁵¹ שאסור לפרוש מיד, ופירש כשהוא מתקשה חייב שתי חטאות, אחת על כניסתו שהרי בעל נדה, ואחת על יציאתו שיציאתו הנאה לו כביאתו.

במה דברים אמורים כשידע שאסור לבעול בשעת הוסת ודימה שתקדום בעילתו לראייתו⁵², ולא ידע שאסור לפרוש מיד, שנמצאו לו שתי העלמות בשתי הבעילות⁵³, אבל אם לא ידע שאסור לבעול בשעת הוסת ולא ידע

⁴⁸ רמב"ם איסורי ביאה פרק ד הלכה יא. שו"ע ונו"כ יו"ד קפה ד

⁴⁹ שמשו בימי דם טוהר וראתה דם, עיין בנב"ת (ס"ס צ"ו והובא בפת"ש סקצ"ד סק"ב) שמותר לו לפרוש באבר חי, דם טוהר קל יותר וכמש"כ הרמב"ם (פי"א מאס"ב ה"ז) שהיו מדינות שלא נהגו כלל בחומרא דדם טוהר, ע"ש, ובשבט הלוי (ח"ג סקכ"ב וח"ה סק"ד אות ג') נתבאר דיש להחמיר מכמה טעמים, וכן במי נדה (בקו"א) אסור לפרוש באבר חי, וכ"כ הפת"ש בספרו נחלת צבי (סי' קצ"ד) ע"ש, ומ"מ לענין כפרה קל מפי דאינו אסור כרת רק דרבנן, ואינו צריך אלא כפרה של פורץ נדר.

⁵⁰ דבאבר חי יש איסור בין על הביאה ובין על הפרישה, ולא דוקא בנדה אלא ה"ה בשאר עריות.

⁵¹ רמב"ם הלכות שגגות פרק ה הלכה ז

⁵² והנה כפי סוגית הגמרא לא משכחת שיתחייב שתיים אלא במשמש סמוך לוסתה ואמרה לו נטמאתי ופירש בקשוי והיה ת"ח וידע דצריך לפרוש סמוך לוסתה אלא דסבר יכולני לבעול וכשאמרה לו נטמאתי ידע שחטא אכניסה והיה ע"ה בדין זה אינו יכול לפרוש בקשוי ומש"ה חייב שתיים חטא אכניסה וחדא אפרישה משום דכשאמרה לו נטמאתי הרי היתה לו ידיעה שחטא שהרי היה יודע דצריך לפרוש קודם וסתה אלא דשגג דסבר יכולני לבעול אך אם היה ע"ה ולא ידע דרשה זו דוהזרתם אינו חייב אלא אחת משום דהכל חשיב כהעלם אחת משום דכשאמרה לו נטמאתי אינו יודע עדיין שחטא דכיון דלא למד דרשא זו דוהזרתם סבור דלא חטא משום דאנוס הוא דלדידיה אין חילוק בין שעת וסתה לשלא בשעת וסתה וכיון שלא ידע שחטא בין כניסה לפרישה אף שידע שבעל נדה לא חשיב ידיעה אלא חשיב הכל כהעלם אחת ואינו חייב אלא אחת. משנה למלך שם.

⁵³ דע מי שמשם עם האשה שלא בשעת וסתה ואמרה לו שנטמאת אינו חייב על הכניסה משום דהוא אנוס דמאי ה"ל למיעבד כיון שהיה שלא בשעת וסתה אך אם היה בשעת וסתה חייב על הכניסה ואם לא אמרה לו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת שבועות

שאסור לפרוש מן הטומאה מיד אף על פי שפירש מיד והוא מתקשה אינו חייב אלא חטאת אחת, מפני שכניסתו ויציאתו שהן כשתי בעילות בשגגה אחת הן ובהעלם אחת עשה הכל.

והוא הדין בשאר העריות שאם שגג ובא על הערוה על דעת שהיא מותרת ונודע לו שהיא ערוה והוא בתוך התשמיש, לא יפרוש מיד שיציאתו הנאה לו כביאתו, ואם לא ידע שאסור לפרוש מיד ופירש והוא מתקשה אינו חייב אלא חטאת אחת, שהכל שגגה אחת היא.

ונדה⁵⁴ אם אמרה נטמאתי אם היה שלא בשעת וסתה אם היה ת"ח ויודע שאסור לפירוש בקשוי ופירש בקשוי אינו מביא קרבן משום דמזיד הוא. ואם הוא ע"ה חייב בקרבן אם פירש בקישוי.

ואם אמרה נטמאתי והיה בשעת וסתה אם היה ת"ח וטעה דקסבר יכולני לבעול חייב משום כניסה דהא שוגג הוא אך על הפרישה אינו חייב משום דמזיד הוא. ואם היה ע"ה אינו חייב אלא אחת אף על פי שאינו מזיד על הפרישה משום דהוי כאוכל שני זיתי חלב בהעלם אחת

ובזמן הזה כל כל חיוב חטאת שמתחייב התבאר לעיל שם, שיתענה ארבעים יום, ויכול לדחותם לימי החרף הקצרים⁵⁵, ואפילו אינם רצופים אלא שני ימים כל שבוע כגון שני וחמישי. ובליל התענית אסור בבשר ויין, ויש להחמיר לפניו ולאחריו⁵⁶, וירבה בתשובה, ויש לנטות להקל בתעניות ולהחמיר בתשובה בשאר דברים. והאשה אינה צריכה כפרה⁵⁷.

אם לא יוכל להתענות יפדה כל יום בממון לצדקה כפי ערך ממון שיש לו.

שנטמאת ואח"כ ראתה בעד שלו דם חייב אחת ואין להחייבו שנים משום כניסה ופרישה לפי שהכל היה בהעלם אחת ומי שבעל וחזר ובעל הנדה בהעלם אחת אינו חייב אלא אחת וא"כ אף אי חשבינן לכניסה ופרישה לשתי בעילות אינו חייב אלא אחת וזה פשוט. הכלל שכל שלא אמרה שנטמאת אם היה שלא בשעת וסתה אינו חייב כלל בין ת"ח ובין ע"ה ואם היה בשעת וסתה חייב אחת בין ת"ח ובין ע"ה. משנה למלך שם.

⁵⁴ משנה למלך שם

⁵⁵ בפסקי תורה"ד (סי' ס') ובתשו' חת"ס (או"ח סקע"ג)

⁵⁶ שנהלקו המנ"א (או"ח סתק"פ סק"ט) ומהרש"ל ביש"ש (הולין פ' אותו ואת בנו סי"א) אם הכוונה לערב התענית או למוצאי התענית, ובתוה"ש (סק"י) כ' להחמיר בשניהם, ומובא בפת"ש (סקי"ג)

⁵⁷ ועיין בסד"ט (סק"ד) ובחוו"ד (סק"ח) ובנו"ב (ספ"ה) ובתשו' חת"ס (סקס"ג) הקשו דבשבועות (יח א) מוקי להא דנמצא על שלו טמאים וחייבים בקרבן דאיירי בשלא בשעת וסתה ובפרישה, וקתני חייבים דמשמע שניהם. ובפת"ש (סקי"ד) הובאו עיקר דברי הנוב ג' חילוקים בזה.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת שבועות

המרבה בתשובה⁵⁸, בחרטה ווידוי וצדקה ותורה ומע"ט – זכות היא לו, וגם ראוי שילמד היטב הלכות נדה כדי שלא יכשל שוב.

---

⁵⁸ שאין הכוונה בזה להרבות בסיגופים, כי אין כל אדם יכול לעמוד בזה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

